

החברותא

החברותא בשאון פנימי לחברים גליון מס' 664 בס"ד ערש"ק פר' כי תבוא י"ח אלול תשפ"א

פנינים יקרים

והיה כי תבוא אל הארץ (כו, א). ספרי: עשה מצוה זו שבשכרה תכנס לארץ, באמת לא נתחייבו ישראל להביא בכורים אלא לאחר שכבר נתיישבו בארץ ישראל, ברם עצם הדבר שקבלו עליהם ישראל כבר מעכשיו לקיים את המצוה הזאת לכשיכנסו לארץ ישראל שימש זכות בידם לסייע אותם להכנס לארץ. (מלבי"ם)
וענית ואמרת לפני ה' אלקיך (כו, ה) לפני שבא אדם לומר דבר לפני השי"ת עליו להכניע את עצמו ולהתבונן במעוט ערכו ושפלותו. וענית - מלשון ענוי היינו שתכניע את עצמך תחילה לפני ואמרת לפני ה'. (תפארת שלמה)

וירד מצרימה ויגר שם במתי מעט (כו, ה) וצ"ב דבעצם היה צריך הכתוב לומר להיפך וירד מצרימה במתי מעט ויגר שם, אלא בא ללמדנו שיעקב התגורר במצרים באורח חיים צנוע ומצומצם.
(בשם האמרי אמת מגור)

ועתה הנה הבאתי (כו, י) איתא במדרש ועתה לשון מיד הנה לשון שמחה הבאתי משלי. שלשה תנאים הם בעשיית מצוה שלא לדחותה לזמן מאוחר, לעשותה בשמחה, יעשהו אפילו מהממון הדרוש לו...
(דברי שערי חיים)

ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ה' (כו, יא) אדם שמקבל מתנה מאת המלך איננו שמח כל כך על עצם ערכו של החפץ כפי שהוא שמח על העובדה שהמלך נתן לו מתנה חשיבותו של הנותן היא השמחה...
(תפארת שלמה)

לא אכלתי באוני ממנו (כו, יד) לא הייתי בעצבות ומרה שחורה שכל ההשגות שהשיג האריז"ל היה משום שעשה הכל בשמחה.

ולתתך עליון על כל הגוים (כו, יט) כמו שמגביה קופסא קטנה ממטה ומניחו למעלה, הכוונה של ירגיש שום נדנוד התנשאות כי בעיני ה' יקר נמוכי רוח מכל מדות טובות. (שפתי צדיק בשם הרבי ר' בונם זצ"ל)

ארץ זבת חלב ודבש (כו, טו) סופי תיבות "שבת" ללמדך שע"י שמירת שבת זוכין לכל המתיקות והטוב.
(פניני דניאל)

וכתבת על האבנים - באר היטב (כו, א) השי"ת אומר למשה רבינו כי יכתוב את דברי התוכחה והקללות שיהיה באר היטב היינו שידעו הצדיקים והחכמים בדורות הבאים לבארם ולפרשם לטובה. מכאן רמז שאכן יש בכוחם של צדיקים לבאר את התוכחות לטובה ולהפוך את הקללות לברכות.
(בעל נעם אלימלך)

והיה אם שמוע תשמע בקול ה' אלקיך וגו' (כה, א) כתוב במדרש אם שמוע תשמע אשרי אדם שומע לי ששמועותיו לי דלתותי דלת לפניו מדלת שהוא שעור שני פתחים פתח אחד לצאת מעוה"ז והשני לכנוס בעולם עליון ובשניהם מתת אלקים כענין שאמרו יגעתי ומצאתי תאמין (מגילה ו) לומר שלא כפי היגיעה בכוחו להשיג זאת רק בשכר היגיעה נותנים לו במתנה וכן איתא במד"ר (שמות מא, ו) ככלתו לדבר שאחר שיגיע מרע"ה ניתנה לו במתנה.
(רבי בונם מפרשיסחא)

ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגוך (כה, ב) לפעמים נותנים ברכה לאדם מן השמים וטרם יזכה לקבלה ירד מזכותו ואין לו בית קיבול שתשרה עליו הברכה, לכך מבטיח והשיגוך שיתקבלו אצלך כראוי עי"ז שיתקיימו הברכות גם כשתהיה במצבי שפלות.
(הרה"ק מפילץ בשם רבי בונם)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

האשק שיחת הרא"ש אלצ"ל שאלת תורה תשל"ח (משכנתא ואתולגס אקלסות)

חי חי יודך

שהגיע למדריגה זו לא היתה לו כבר אחיזה ואז יצא ממנו המילה גלמי ראו עיניך. זאת אומרת שדוד המלך הגיע למדריגה הגבוהה ביותר. ומאחר והגיע למדריגה הגבוהה ביותר לא היה יכול כבר לזוז. ואז שמע והכיר את מה שנאמר (בראשית ב) ויפח באפיו נשמת חיים, אז הוא הכיר שיש בו חיות. וכשהכיר בחיות הנ"ל היה בבחינת בעל כרחך אתה חי שהיה מוכרח להודות שיש בו "חי" כלומר שיש מי שמחיה אותו. משום שאיך מגיע דרך גולם שיזוז, איך מגיע לגולם שידבר, איך מגיע לגולם חכמה מוכרח היה להודות לבעל כרחך שאתה חי, שיש בו מציאות שהוא חי ודרכו וממנו יש לו את החיות ומכיון שדוד המלך הגיע למדריגה שיש בו חי מפני שהשיג ההויה של גלמי ראו עיניך, והכוונה מכיון שהוא נשאר בהכרח חי מוכרח הוא להאמין שיש בו חי שמחיה אותו, אז מצא את החי הנצחי שהוא "חי חי יודך" (ישעיהו לח) שהוא קיים לנצח.

יובהר שאין הכוונה שהשי"ת מוכרח חי באיזה דבר. אלא שהמאמר על כרחך אתה חי היינו שנעשה מוכרח אצל האדם שיש מי שמחיה אותו והחיות הזאת מתגלית על ידי שהאדם הוא רק כצנור המעביר מים.

מי מהלל אותך רבש"ע, מי עובד אותך רבש"ע? אתה עצמך! הרבש"ע נהיה בעל

דוד המלך ע"ה היה נתון כל הזמן במחשבה שהביאה אותו בהתקשרות אל הנצחיות, מה נקרא נצחיות? כתוב (אבות ד) בעל כרחך אתה חי, מי הוא זה אשר עליו אומרים בעל כרחך אתה חי? מי מאתנו יודע את המובן של בעל כרחך אתה חי, מה פירוש הענין בעל כרחך אתה חי? אני מוכרח לחיות, אני כאוב, אני מוכרח להיות בכאב, לא זו משמעות בעל כרחך אתה חי, העולם חושב שבעל כרחך פירושו שאני מוכרח לחיות. וגם זה לא נכון, הבעל כרחך אתה חי משמעותו הצדיק האמת בשעה שהוא מגיע לשיא השפלות שלו, אז בכל נשימה זוכר את הרבש"ע ואין לו שום התקשרות ושום מחשבה ללא הרבש"ע. כך שעל כל נשימה ונשימה יש לו התקשרות היות והוא הגיע לכזו ריקנות כלומר הגיע לכזו מציאות כשהוא בשיא ההתבטלות הוא לא חי יותר, ומה הפירוש לא חי יותר? שהוא חזר לשורש כמו בשעה שהקב"ה ברא את האדם עפר מן האדמה.

מארבע כנפות העולם נאסף עפר ובה ברא הרבש"ע גולם. כמו שכתוב (תהלים קל"ט): גלמי ראו עיניך, דוד המלך הגיע למדרגת גלמי ראו עיניך. דוד עבד על עצמו עד שהגיע לגלמי ראו עיניך. כלומר הוא הגיע לכזו מדריגה שנהיה בדיוק כמו הבריאה בשעה שהרבש"ע ברא את הגולם, והיות

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

אמר (תהלים קל"ט) גם שם ידך תנחני, במקום שאני שוכב במקום שאני עומד במקום ששם מחשבתי גם שם ידך תנחני. האדם זועק לרבש"ע ואומר: גם המחשבה הזאת אתה מכניס לי (גיבסטו מיר אריין...). אתה נותן לו מחשבה אחת ואצלו הם נעשו להרבה מחשבות כמו שכתוב (משלי יט כא) רבות מחשבות בלב איש, מהמחשבה הזאת נהיה רבות מחשבות.

רבות המחשבות עומדים לפני בבחירה - ובחרת בחיים (דברים ל) האדם רוצה להשאיר ברבות מחשבות ולשאול לשם מה צריך אני לחיות, רבוי המחשבות שוברים אותו אבל עצת ה' היא תקום כאשר האדם מתעקש ושובר את עצמו חורש בתוך מחשבותיו וצועק אל הרבש"ע איננו רוצה נהמא דכסופא, אתה לא בראת אותו לחינם, אתה אינך לץ ח"ו שתעשה ממני ליצנות, אתה מוכרח להראות לי את דרכך איך אעמוד ישר ואהיה בבחינת כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי (תהלים קל"א). כאשר האדם מתעקש עם מחשבותיו שיהיו אצלו בבחינת ועצת ה' תקום, אז מכיר את המציאות האלקי חי חי יודך. ואז נהיה הוא בעל כרחך אתה חי, מכיר הוא את הבעל כרחך כלומר את הבחירה, ומה היא הבחירה? ועצת ה' היא תקום להכיר תמיד את מציאות הבורא שהוא מציאות העולם מתוך ההכרה שהאדם תמיד בסכנה.

המשך יבוא אי"ה

כרחך דהיינו שנהיה מוכרח אצל האדם שיש מי שמחיה אותו. כשאדם זוכה כדוד המלך להגיע לגלמי ראו עיניך הוא זוכה שמזכה לפני מי שחי וקיים לנצח שחי חי יודך, מי הוא החי? בעל כרחך אתה חי! והוא הרבש"ע שנתן לך את הבעל כרחך היות שהרבש"ע רוצה תהילה מהחומר הזה. מה יש לו מהחומר הזה? באמת אין לו כלום אבל דרך זה מגיע לרבש"ע. כמו צנור שדרכו מובילים מים כך הרבש"ע מה יש לו מהאדם הלא "מה אנוש כי תזכרנו" (תהלים ח) אלא שיש לו ממנו שהוא נתן לו בחירה שמהבחירה יגיע לגלמי ראו עיניך ועי"ז יבין בהכרח שיש בו חי כלומר שיש מי שמחיה אותו, ומכיוון שהוא גולם איך הוא יכול להגיע לשמוע ולהבין שיש בו חי. אז ויפח באפיו נשמת חיים. מי הוא הויפח באפיו נשמת חיים? מי שנתן את רוח החיים, מי שהתגלה שהוא נפח באדם נשמת חיים...

ויפח באפיו נשמת חיים (בראשית ב' ז) מי נתן את רוח החיים? האדם אינו רואה את מי שנפח באפיו נשמת חיים. אלא שהאדם בזה שעבד על עצמו כל כך הרבה עד שמגיע שהחכמה שיש בו מראה את רוח החיים שהקב"ה נפח באפיו, ומה היא החכמה שלא נשבר כל הזמן ולא נתן את עצמו להשבר מהשטן, ומי הוא השטן? אני בעצמי במחשבות בהם אני תפוס, כשהאדם לא נכנע למחשבותיו גם במקום אליו הוא נפל. האדם התעקש ואמר את מה שדוד המלך

המשך פנינים יקרים

וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך (כח, י) העמים יתחילו להתיירא מפני השי"ת בגללך כי יראו ששם ה' נקרא עליך ובכח ההשראה המיוחדת ישפיע על כל עמי הארץ לירא מפני השם יתברך.

(בוצינא דנהורא)

תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה וכו' (כח, מז) לא זו בלבד שלא עבדת את ה' אלקיך עוד היית בשמחה?! אין לך חטא יותר גדול מזה.

אתם נצבים היום כולכם (כט, ט) אתם אותיות אמת שבזכות שמדברים אמת זוכים להיות נצבים וקיימים. (פניני דניאל)

אתם נצבים היום כולכם - ראשיכם שבטיכם וגו' (כ"ט, ט) למרות שיש עשר מדרגות בכל זאת כולם נצבים בהצבה והעמדה. משה רבינו כיון בזה להשרישם בשפלות כל אחד יחוש שחברו גדול ממנו עם היותו שפל כי אם גדול בשנים ממני הנה עשה מצוות יותר ממני ואם רך הוא בשנים לא רבו אשמותיו כמוני ואם הוא חכם ממנו ראוי לכבד תורתו ואם חכמתי ממנו יותר הוא לא ידע חומר אשמותיו כמוני ועי"ז כולם יהיו שווין כאחד (הערת המעתיק - עיין אגרת הרמב"ן ועיין חובת הלבבות פרק י' בשער הכניעה). (אלשיך הק')

אתם נצבים היום כולכם (כ"ט, ט) יהיה לכם תקומה כשתהיו נצבים לפניו יתברך לבדו שישפוך שיחו לפניו יתברך שזוהו נציבה וקומה לאדם והבן.

פן יש בכם שרש פורה ראש ולענה (כט, יז) ראשי תיבות של שרש פורה ראש ולענה הם שופר. תקיעת השופר המעוררת את האדם לתשובה יש בכוחו לעקור את כל השרשים הרעים שהם פורה ראש ולענה.

(ספרים הקדושים)

שכר מצוה מצוה (אבות פ"ד) שכרה של מצוה כשלעצמה הנהו מצוה מיוחדת שהרי מתן שכר זה גורם נחת רוח להשי"ת ודו"ק.

בסליחות בפיוט אנו ליה ועינינו ליה הר"ת אלול שאז הוא זמן התקרבות להשי"ת ע"י תשובה ועבודת הבורא.

ארבע שבתות של אלול המה אני לדודי ודודי לי ויוכלו לפעול הרבה מאד והשבת יש לזה דבקות והתקשרות מיוחדת.

בזמנים הראשונים היו מסגפים עצמם בחודש אלול. והרבי אלימלך זיע"א היה אומר שהוא היה בוקע השמים שלא נצטרך לסיגופים והיה בוקע השמים שיוכלו לכנוס מגושם ולבא להתפשטות הגשמיים בלא סיגופים, וזה טוב ומיופה ביותר מכאשר בא ע"י סיגופים. (שיח שרפי קודש)

איתא בעירובין דף יג ע"ב אודות הפשפוש במעשים והמשמוש במעשים החילוק ביניהם יפשפט בעבירות שבידו לחזור בתשובה עליהם והמשמוש במעשים טובים שיהיו נעשים כראוי (עיין במסילת ישרים פ"ג). (הרבי מלובלין זצ"ל)

ה' ה' א-ל רחום וחנון (שמות לד, ו) פרש"י אני ה' קודם שיחטא האדם ואני הוא לאחר שיחטא ועשה תשובה, הרחמים שעל ידי נקודה זאת יכולים להאחז בהבחינה של קודם החטא, וכן איתא בשם המגיד מקונויץ זצ"ל (עיין עבודת ישראל פרשת ויחי) כי בכל מקום רבי יוחנן וריש לקיש הם מדריגות צדיק ובעל תשובה. (לקוטי יהודה) **אם** יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו? (עמוס ג, ו) ע"פ הכלל המובא בגמ' (גדה למ) שהחרדה מסלקת את הדמים הטמאים, וד"ל.

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050

☎ 02 - 5829688 פקס: 02 - 5325477

ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

